

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT 2021

Randers kommune

RANDERS

AFDELINGENS NAVN: Børnehuset Himmelblå

DAGTILBUDETS NAVN: Selvejende institution

DATO FOR AFHOLDT PÆDAGOGISK TILSYN: 16.11.2022

DELTAGERE: Camilla Flarup Kristensen (Leder), Henrik Bach-Hinge (bestyrelsesformand), Jeanette Bilde Kristiansen (PAU-medhjælper), Gritt Agnete Vindum (pædagog).

KONSULENT: Anna Plovbøl Pedersen

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLD

Indholdsfortegnelse	2
Indhold	2
Indledning	3
Generelt om pædagogisk tilsyn	3
Covid-19	3
PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021	3
Kvalitetsrapport og handleplaner	4
Den styrkede pædagogiske læreplan	5
Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan	5
Børn i udsatte positioner	6
Sammenhænge	6
Forældresamarbejde	7
Den løbende udvikling af kvalitet	8
Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN	9
Opsamling + aftaler fremadrettet	12

INDLEDNING

Generelt om pædagogisk tilsyn

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan dagtilbuddets opgaver bliver løst efter gældende lovgivning samt lokale politiske beslutninger. Det pædagogiske tilsyn har til hensigt at sikre, at der arbejdes med lovgrundlaget, Dagtilbudslovens formål om at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i et tæt samarbejde med forældrene.

I Randers kommune varetages det lovpligtige tilsyn af Børn og skoleforvaltningen. Udover det formaliserede pædagogiske tilsyn, foregår der løbende i det daglige samarbejde mellem dagtilbuddene og forvaltningen, et uformelt tilsyn.

Tilsynet fokuserer på kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet. Det pædagogiske læringsmiljø er den sammenhæng børnene indgår i, når de befinder sig i dagtilbuddet og omfatter blandt andet: *Samspillet med- og relationer til personalet og til resten af børnegruppen, legens muligheder og den voksnes rolle i legen, planlagte pædagogiske aktiviteter og hverdagsrutiner, den fysiske indretning på stuen og i dagtilbuddet generelt.*

COVID-19

Tilsynet er foretaget i en periode, hvor dagtilbuddet har været underlagt restriktioner grundet Covid-19. Disse restriktioner påvirker hverdagen i dagtilbuddet og det generelle pædagogiske læringsmiljø. Eksempelvis i forhold til tilgængelighed af materialer og rutiner for forældresamarbejde.

PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021

Børn og Skoleforvaltningen i Randers kommune har i perioden marts 2021 til december 2021 gennemført formaliseret pædagogisk tilsyn i alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt børnebyerne under skoleområdet.

Det pædagogiske tilsyn i 2021 består af flere dele.

1. En observation a 3 timers varighed foretaget af foretaget af eksterne, certificerede observatører fra University College Nord, act2learn. Observation munder ud i en tilbagemelding og kvalitetsrapport til dagtilbuddet.
2. Tilsynsmøde afholdes i dagtilbuddet

3. Tilsynsrapport offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Denne rapport udgør den skriftlige afrapportering af den samlede proces omkring pædagogisk tilsyn i det enkelte dagtilbud.

KVALITETSRAPPORT OG HANDLEPLANER

Vi ved, at børns trivsel og læring i de første leveår er af afgørende betydning – både for det gode børneliv-nu-og her- og for børnenes muligheder på sigt. Vi ved også, at langt de fleste danske børn i 1-6-års alderen bruger de fleste af deres vågne timer i et dagtilbud.

Dagtilbuddene er derfor en vigtig arena i forhold til at sikre, at *alle* børn trives og udvikler sig. Mangeårig forskning inden for kvalitet i dagtilbud giver os vigtig viden om, hvad børn i 0-6-års alderen har behov for, for at udvikles, trives og lære.

Den høje kvalitet viser sig som konkrete, observerbare tegn i barnets hverdag. Det er disse tegn, der er omdrejningspunktet i den pædagogiske forskningsmetode ITERS-3 og ECERS-3, der er anvendt som metode i observationerne og kvalitetsmålingen i det pædagogiske tilsyn i Randers kommune i 2021.

I alle dagtilbud er der foretaget en observation af 3 timers varighed på en udvalgt stue/gruppe. Udvælgelsen af de observerede enheder er randomiseret.

Baseret på observationen, har UCN udarbejdet en rapport med tilbagemeldinger på dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljøer set fra et børneperspektiv. Udover rapporten, har hvert dagtilbud modtaget en mundtlig tilbagemelding fra observatøren.

I afsnittet til sidst i rapporten, Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN, følger opsummering af anbefalingerne i kvalitetsrapporten¹.

¹ Ved enhver nævnelser af ITERS-3 eller Ecers-3 i projektbeskrivelsen, henvises til: Infant/Toddler Environment Rating Scale®, 3. udg. Udviklet af Thelma Harms, Debby Cryer, Richard M. Clifford, Noreen Yazejian. Udgivet på dansk af Forlaget Hogrefe.

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Af Dagtilbudslovens §8, fremgår det at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag (jf. stk. 3 og 4) samt i 6 udvalgte læreplanstemaer (jf. stk. 4 og 9). Det fremgår endvidere at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert 2. år, samt at såvel læreplanen samt evalueringen offentliggøres,

Nærværende afsnit omhandler dagtilbuddets arbejde med temaerne i Den styrkede pædagogiske læreplan, samt hvordan dette arbejde er evalueret.

Der tages særligt afsæt i følgende 3 emner: *Børn i udsatte positioner, Sammenhænge og Forældresamarbejde.*

Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan

Institutionen har udarbejdet den lovpligtige pædagogiske læreplan og evaluering heraf. I læreplanen indgår citater fra børnene, hvilket bidrager til at læreplanen er praksisnær og konkret. Personalet har været inddraget i udarbejdelsen af læreplanen og der er ønske om, at gennemgå den detaljeret sammen.

Leder og personale har fokus på, og en bevidsthed omkring, at tage afsæt i et børneperspektiv, hvilket kommer sig til udtryk i måden at organisere hverdagen på, men også i måden institutionen ser barnets behov for leg, materialer med videre.

Den pædagogiske læreplan er et pejlemærke for nyansatte i forhold til, hvilke krav og forventninger der er til det pædagogiske arbejde. Herved er personalet ikke i tvivl omkring børnesyn, tilgange med videre. Forældrerepræsentanten bekræfter, at læreplanen lever i praksis. For at holde læreplanen i gang, er der en bevidsthed om, at den skal genbesøges og der skal løbende tages emner op. Det er leders målsætning, at tage læreplanen op hvert andet år, hvor forældrene i høj grad skal inddrages.

Institutionen anvender Tegn på læring 2, EVAs model, som evalueringsredskab. Personalet har bevidst anvendt evalueringsredskabet ud fra to afsæt, et omhandlende pædagogiske rutiner og et omhandlende pædagogiske aktiviteter/forløb. Gennem evaluering har personalet fået en bevidsthed omkring, hvordan de, eksempelvis i rutinesituationer på badeværelset, kan arbejde med gode overgange. Indsatsen har medvirket til udvikling af praksis.

Institutionen udarbejder årsplan for at sikre, at temaerne i den pædagogiske læreplan indgår i forløb, aktiviteter og tiltag hele året.

Institutionen har fået godt greb om at anvende billeder og video som dokumentation for evalueringsarbejdet. Der er forslag om, at ICDP kan anvendes til at ændre på praksis, idet værktøjet bidrager til dybere indsigt.

Børn i udsatte positioner

Personalet ser at opdeling af børn i mindre grupper har betydning for, at højne nærværet for det enkelte barn og skabe de bedste udviklingsbetingelser. De mindre grupper dannes ud fra det enkelte barns ressourcer og behov. Børnehavebørnene er aldersopdelt, men der er ønske om at være mere på tværs, da det kan understøtte det enkelte barns zone for nærmeste udvikling.

Personalet oplever det afgørende, at de er tydelige og ærlige overfor forældre. Personalet inddrager forældrene, så de er inddraget i tiltag. Personalet har gode erfaringer i at vejlede og guide forældre i, hvordan de kan understøtte barnets udvikling i hjemmet. Som et eksempel har personalet videofilmet, hvordan barnets sproglige udvikling kan understøttes gennem spil, som forældrene efterfølgende har haft mulighed for at lade sig inspirere af. I situationer hvor forældre ikke har ressourcer, har institutionen tilbudt en særlig indsats i institutionen. Der er et godt og udviklende samarbejde med PPR.

Institutionen har en pædagog, der er under uddannelse indenfor *Tidlig indsats (1000 dages programmet)*. Personalet sparrer med hinanden på tværs og oplever, at det medvirker til, at man ser praksis i et andet perspektiv, som videre giver anledning til at afprøve nye tiltag.

Personalet ser den styrkede pædagogiske læreplan som en ressource i arbejdet med børn i udsatte positioner.

Leder og personale oplever tværfaglige netværksmøder som givende i arbejdet med børn i udsatte positioner. Institutionen oplever, at det kan være udfordrende med den tidlige indsats, når der vejledes i at se om eksempelvis et skift fra vuggestue til børnehave kan have positiv effekt på udfordringerne.

Sammenhænge

Størstedelen af børnehavebørnene starter førskole/skole på Søndermarksskolen. Der sendes oftest personale med i førskole og det er frivilligt for personalet, hvem der ønsker denne opgave.

Det er nyt for institutionen, at de sender personale med i førskole, og der har i starten været tvivl omkring opgaven. Der er kommet en god struktur for processen og der opleves på nuværende tidspunkt ikke udfordringer. Der er fundet en god struktur og formål for dette arbejde. Forældre oplever en stor tryghed ved førskoleordningen.

I overgangen fra vuggestue til børnehave opleves det positivt, at børnene har mulighed for gensidigt at besøge hinanden på tværs af vuggestue og børnehave. Der er ikke en fast struktur for måden at besøge børnehaven på, men gennem de spontane initiativer lykkes det, at vuggestuebørnene bliver fortrolige med overgangen.

I forbindelse med modtagelse af nye vuggestuebørn, har institutionen en bevidsthed omkring, hvad der giver bedst mening at få spurgt ind til ved modtagelse af nye børn. Personalet er nysgerrige og spørger forældrene: "Hvad er vigtigt for os at vide, for at vi kan passe bedst på barnet?". Herved oplever personale, at de får de væsentligste oplysninger og er bedst muligt rustet til at skabe den bedste start for det enkelte barn.

Forældresamarbejde

Der er stor opbakning fra forældrene til arrangementer. Grundet Corona restriktioner har der været afholdt færre arrangementer de sidste år. Det er planen at genoptage forældremøder, besøgsdage med videre for institutionens forældre.

For at lykkes med det gode og udviklende forældresamarbejde ser leder og personale det væsentligt, at de er imødekommende, spørgende og nærværende i mødet med forældrene. Ydermere er personalet ærlig overfor forældrene i forhold til, hvilken dag barnet har haft. Der er fokus på, at der både bliver fortalt de svære og positive oplevelser. Forældresamarbejdet er båret af et åbent og ærligt samarbejde. Forældrerepræsentant bekræfter, at man som forældre oplever, at den daglige dialog prioriteres og at personalet skaber en tryghed for forældrene idet de fortæller, hvilke tiltag og indsatser der gøres. Forældrerepræsentanten oplever, at personalet formår at se og følge det, der er bedst for det enkelte barn. Forældre oplever indsigt i, hvad der rør sig og er i fokus i institutionen. Der blev givet gode eksempler på, hvordan forældre har været inspireret til leg og dialogemner med deres barn ud fra emner institutionen har haft i fokus.

DEN LØBENDE UDVIKLING AF KVALITET

Rapporten fra UCN har givet anledning til drøftelse omkring opmærksomhedspunkter og tiltag i institutionen. Leder og personalegruppe har haft en positiv oplevelse af observationerne og tilbagemeldingen. De genkender egen praksis i rapporten.

Institutionen er inden for kort tid blevet udvidet med en vuggestuegruppe. Dette har medvirket til, at personalegruppen har været i en udviklingsproces i forhold til at skabe et udviklende læringsmiljø for denne aldersgruppe.

Materialer i børnehøjde

Personalet har haft fokus på, hvordan de i højere grad kan få børnenes kreationer i børnehøjde. Der er en opmærksomhed på, at billeder indbyder til forskellige emner som farver, dyr, tal og mængder. Personalet oplever, at børnene på eget initiativ kan gå på opdagelse og være nysgerrige på materialet, når det hænger i børnehøjde. Billedmaterialet understøtter dialogen børnene imellem, men også voksen-barn-dialogen. Personalet har indtænkt billedmaterialet som en del af det pædagogiske måltid, idet billederne medvirker til en fælles opmærksomhed under måltidet. Personalet har en bevidsthed omkring, hvordan billedmaterialer anvendes til at understøtte barnets læring. Billederne ved måltidet understøtter eksempelvis matematisk forståelse, ordforråd, social udvikling og fællesskab.

Tydelige legeområder og tilgængelige materialer

Personalet har arbejdet med at skabe legeområder der indbyder til forskelligartet leg. Personalet er optaget af og ser en vigtighed i at legeområderne indbyder til leg. Dette gør de ved, at legekøkkenet eksempelvis har gryder, legemad med mere fremme.

Tilgængelighed af materialer har været en opmærksomhed i både vuggestuen og børnehaven. Personalet har gjort tiltag, så de materialer der ikke er direkte tilgængelige, eksempelvis maling, alligevel er tilgængelige gennem kasser med billeder. Personalet er i tankeproces i forhold til eventuelt at udvikle et lånekatalog for derved, at give børnene indsigt i hvad der er muligt at låne husene imellem.

Personalet har under corona restriktionerne fundet gode løsninger på, hvordan børnene har haft mangeartede materialer og legesager tilgængelige trods et behov for øget rengøring. Kategoriseret legetøj i mindre mængder er blevet fordelt i stofposer, så børnene har haft mulighed for et bredt udvalg af legesager.

Institutionens leder og personale har en høj grad af selvindsigt på praksis, hvilket bl.a. kommer sig til udtryk ved et ønske om mere aktivitet og leg på tværs. Institutionen har bl.a. før COVID-19 haft god praksis for tværgående aktivitet, som de har blik for at skulle genetablere.

Mangfoldighed gennem leg

Personalet har fokus på at arbejde med mangfoldighed gennem leg. Der er bl.a. lavet huse med forskellige flag som har medvirket til, at børnene f.eks. har leget, at de kommer fra forskellige lande og taler forskellige sprog. Videre har det givet anledning til dialog omkring forskellige kulturer i familier, familiekonstellationer og måder at bo på. Gennem indsatser i forhold til mangfoldighed og leg har institutionen oplevet en udvikling af legen, legeindhold og dialogisk læsning. Personalet oplever, at børnene kommer med input til at videreudvikle emnet.

Personalet formår at skabe gode rammer for udvikling af legen, eksempelvis ved at tage emner op til samlinger. Desuden er personalet bevidste om, at de gennem deres deltagelse i leg øger børnenes udvikling og læring, idet de formår at komme med input ud fra et barneperspektiv med afsæt i det børnene optages af. Personalet er endvidere bevidste om egen rollefordeling og ikke at fremvise stereotype roller.

OPSUMMERING FRA KVALITETSRAPPORTEN V. UCN

Opsamling, ITERS-3

Generelt er der meget høje scoringer i mange punkter. 11 ud af de 32 scorede punkter, hvor punkt 22 scores ikke relevant, er scoret til 7, som er fremragende kvalitet. 5 punkter ligger desuden på 6. Det vil være hensigtsmæssigt at læse beskrivelsen af det I gør indenfor disse punkter, som er tegn på høj kvalitet, for at fastholde det.

Læringsinteraktionerne scorer lavere, med en samlet score på 3. Denne subskala er specielt udfordret af mængden og variationen af materialerne. Men også i forhold til plads og indretning (subskala 1) og organisationsstruktur (subskala 6) får det en betydning.

I har allerede et rollelegsområde med en del materialer. I kan med få midler udvide området til at være et interessecenter. Der er også meget arbejde med natur/science materialer, hvilket også let kan samles i et interessecenter. I kan desuden overveje at lave interessecentre eller tilbyde materialer inden for: bøger, krea, musik, klodser, rolleleg, matematik/tal og mangfoldighed.

I synger meget, så det kan være interessant at tilbyde deciderede musikinstrumenter for tumlinger og ældre børn. Fx rasleæg og maracas. Mangfoldighed egner sig desuden godt til at blive

repræsenteret i rolleleg og bøger. Når I læser bøger med børnene, kan I til tider pege på ordene mens I læser dem, for at give børnene en begyndende forståelse for skriftsprogets funktion.

Bøger og udstillinger hænger tæt sammen med hvad børnenes blik falder på og hvad de finder at interessere sig i, og derved også hvilke ord de bliver præsenteret for. I kan gøre flere bøger tilgængelige, gerne synligt udstillet, og gøre bøgerne interessante for børnene ved løbende at skifte ud i dem og ved at tilbyde bøger børnene er interesseret i. Ved at tilbyde variation i udstilling, materialer og bøger vil der være muligheder for at italesætte nye ord og temaer for børnene. I kan arbejde på at forklare betydningen af ord verbalt for børnene. Fx "Det er en mus... et lille pelsdyr, der siger piv, piv", "Regn er vand, der falder ned fra skyerne". De ord som bruges under observationen, er ord børnene i forvejen er bekendte med.

Materialer og udstillinger kan også give jer mulighed for at foretage åbenlyse sammenligninger og påpege kontraster for at hjælpe børnene med at forstå ord. Fx "rød range, blå rangle", "du går hurtigt, jeg går langsomt", "dette er en stor bold, og denne bold er lille". I kan også overveje at udstille tumlingers og ældre børns kunstværker, samt flere farverige enkle billeder, plakater og/eller fotografier af børnene og deres familier/bekendte.

Opmærksomhedspunkterne i subskala 5, interaktion, hænger tæt sammen, og handler primært om at støtte børnene i at udvikle færdigheder til at komme godt ud af det sammen med andre børn. I udgangspunktet har spædbørn en tendens til at lege alene og relaterer sig primært til voksne, men viser ofte en vis interesse for andre børn, som genstande i deres verden. Spædbørns alene-leg skal respekteres og beskyttes. Når børnene bliver ældre, lærer de at nyde at lege ved siden af et andet barn, men de mangler en forståelse af, at andre børn faktisk er mennesker som dem selv. Derfor tager de fx ofte legetøj fra hinanden og skubber. Personalet på stuen viser forståelse for dette, men kan også med fordel vejlede børnene i positive oplevelser med hinanden. I kan derfor overveje at:

- 1) Tal med børnene om deres handlinger og intentioner over for andre børn. Fx hjælp børn med at genkende ansigtsudtryk af tristhed eller glæde.
- 2) Påpeg og tal om forekomster af positiv social interaktion mellem børnene eller mellem voksne og børn. Fx påpeg trøst, smil og tal med et spædbarn, der lægger mærke til andre børn, ros et par for at have arbejdet sammen om at hente stole hen til bordet.
- 3) Opmuntre positivt til blide berøringer blandt børnene som et tegn på hengivenhed. Fx placer dem indenfor rækkevidde af hinanden, påpeg hvordan man klapper eller krammer et barn og demonstrer at æe blidt.

- 4) Hjælp med at gøre børnene opmærksomme på, hvordan deres handlinger påvirker andre, både positivt og negativt. Fx påpege det triste ansigt hvis legetøj bliver taget eller gør opmærksom på hvor rart det føles når nogen deler.

Opsamling, ECERS-3

For interaktioner, rutiner og organisering, observeres fremragende kvalitetsniveau. Der er også fremragende kvalitet for sprog og indretning/ legeplads.

I forhold til de fysiske rammer og indretningen vil man med ECERS-briller savne flere interessecentre som kan stimulere og inspirere til læringsaktiviteterne. I kan også overveje om I gennem indretningen kan skabe flere små og afskærmede legeområder eller interessecentre. Det vil give mere plads til privatliv.

I forhold til sundhed, sikkerhed og sanitære forhold har I grundlæggende en praksis, hvor der for det meste tages de nødvendige tiltag fx i forhold til hygiejne ved håndvask, spisning og toiletbesøg. Overvej at bruge handsker ved "smør-selv-dag".

Jeres arbejde med børns sproglige udvikling er på fremragende niveau, hvad enten det gælder opmuntring til børn om at bruge sproget eller det gælder bidrag til udvidelse af børns ordforråd. Det kan overvejes hvordan bøger kommer til at kunne blive brugt mere af børnene på egen hånd, og hvordan det skriftsproglige også kan stimuleres. Det samme høje niveau gør sig gældende i forhold til områderne omkring krea og finmotorik.

I forhold til de øvrige læringsaktiviteter er der plads til overvejelser. Indenfor nogle af aktiviteterne kan det i første omgang dreje sig om overvejelser over anskaffelse af yderligere materiale/småinventar. Det handler eksempelvis om matematisk materiale, hvor I har lidt i øjeblikket, og musikmaterialer. Det handler eksempelvis også om natur og science, hvor ikke mindst sciencemateriale til undersøgelse af naturfænomener kunne overvejes. Praksis er her fremragende – der savnes blot et sted, hvor der kan være de nævnte materialer og som tydeligt signalerer for børnene, hvad man kan komme til at lege med, eksperimentere med osv. her.

Der er ikke rigtig noget materiale, der viser mangfoldighed og diversitet. Det vil typisk kunne ses i bøger, for dukker og tøjdyr i par, i køkkenlegesager og i udstillinger.

I forhold til interaktioner, måden I møder børnene på, vejledning og organisationsstruktur er der udelukkende tale om et fremragende kvalitetsniveau.

OPSAMLING + AFTALER FREMADRETTET

Der er på tilsynsmødet en god dialog, hvor alle byder ind. Forældrerepræsentanten oplever et stort engagement og beskriver, at han oplever at blive inddraget i institutionens virke og den pædagogiske praksis. Den styrkede pædagogiske læreplan er i fokus og er bærende for praksis i institutionen. Der opleves gode faglige refleksioner under tilsynsmødet. Lederen beskriver en institution, hvor der igennem en periode har været arbejdet målrettet med at skabe den ønskede kultur og det har blandt andet haft personalemæssige konsekvenser.

Fremadrettet vil institutionen have fokus på følgende punkter:

Den styrkede pædagogiske læreplan: institutionen ønsker i endnu højere grad af få bredt indholdet af den styrkede pædagogiske læreplan ud i institutionen og ønsker at sætte spot på det pædagogiske grundlag i den kommende periode.

Inddragelse af forældre og bestyrelse: der er et ønske om at sætte fokus på at udvikle arbejdet med inddragelse af forældre og bestyrelsen.

Interessecentre: institutionen arbejder videre med anbefalingen fra UCN – se ovenstående afsnit omkring udvikling af kvalitet

Mangfoldighed igennem leg: institutionen arbejder videre med anbefalingen fra UCN – se ovenstående afsnit omkring udvikling af kvalitet.

Evalueringskultur: institutionen arbejder videre med at skabe en systematisk praksis omkring evaluering, hvor der sker en vidensopsamling, som kan bidrage til en organisatorisk læring.

Pædagogisk tilsynsrapport 2021

Randers kommune

Børn og Skole

Laksetorvet 1

8900 Randers

www.randers.dk

The logo for the city of Randers, featuring the word "RANDERS" in a stylized, blue, serif font. The letter 'A' is uniquely designed with a grid-like pattern inside it.